

Kooliteed alustavad
Lahu Algkoolis

**Mari Ly Ambos
Karlis Nittim
Siim Vunder**

Salla Põhikoolis

**Saamuel Ausmees
Rami Rajaste
Siim Teppo
Õnnela Turu**

Rakke Gümnaasiumis

**Merit Birnbaum
Cady Jõesaar
Hanna-Liina Kirsipuu
Keili Kirsipuu
Urmas Luhaäär
Eddi Nurmist
Aivi Paas
Joonas Tiho
Õnne-Liisi Viidas
Liisbeth Voog
Ilmar Väljakivi**

Rakke Gümnaasiumi 10. klassi

**Kätlin Aun
Kairi Kalmus
Argo Konts
Liis Lutter
Rainer Neidra
Chris Nevolihiin
Verner Palli
Virge Pent
Teele Ploompuu
Kristiina Pruul
Merike Puusep
Angele Sakh
Ergo Sildmets
Raimo Sindonen
Greete Treial
Taavi Veelmaa
Merilin Viulukas**

Algus tarkusekuu

Küll see esimene aabits on ikka huvitav- uudistavad Lahu algkooli lapsed

*Tähtis hetk- minu esimene aabits-
hetk Rakke Gümnaasiumis*

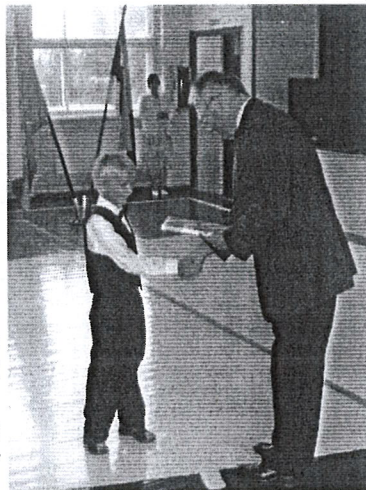

Ei päike enam pöuda külva-
aeg asuda on tarkust taga nõudma!

Head Rakke Gümnaasiumi õpilased,
lapsevanemad, kolleegid! Soovin
kõigile teguderohket, teadmistejanulist
ja huvitavat uut, 2007/08. Õppeaastat!

Andi Einaste

Rakke Gümnaasiumi direktor

Teele, teele kooliteele

Nüüd pane oma mänguasjad kappi
ja lausu sõpradele parim soov.
Sa lähed uude elamis-etappi,
jääb sinuta see mõnus mänguhuoo.

Kas ootasid ka kaua seda päeva,
et astuda saaks ükskord kooliteel
ja kanda pisikese lapsekäega
sa ranitsat, mis raske pole veel.

Nüüd on need koolimaja ukсед valla,
sind ootab uus ja uhke "linnupuur".
Kui viimast korda astud trepist alla,
siis öelda võid, et olen juba suur.

Uno Sikemäe

Ilusat kooliaasta algust kõigile!

Külli Pällo

Lahu Algkooli juhataja

Pillid kotti panid sääsed.

Õõ on must kui pigi.
Sügis jõuab - kus ta pääseb!
tasapisi ligi.

Juba meenutavad tuuled
seenerikkaid paiku.
Õõsel läbi une kuuled
koolikella kaiku.

Unes näed, et koolibussid
nina eest sul läheb.
Ranitsat ei ole kuskil,
müts ei mahu pähe.

Leelo Tungal

Edukat kooliaastat Salla kooli
perele!

Viilma Oitmaa

Salla Põhikooli direktor

Koolikell, koolikell,
küll sa oled lõbus sell...

Suured ja väikesed
Rakke Gümnaasiumis

Head kooliteel kõndijad!

Täna on kõikide kooliskäijate suurpäev. 12 882 lapsele teie seast on see esimene kord astuda üle kooliläve. Teie saate täna oma esimese kooliraamatu, aabitsa ja head sõnad kaasa tarkuse kogumise pikale, ent väga-väga põnevale teele. Täna olete ka teie selle suure ülemaailmse pere liige, kes igal sügisel võtab koolikoti selga ja läheb tarkust taga nõudma. Iga päev toob teile uusi teadmisi, õpite tundma maailma teaduse ja kultuuri pärle ning saate palju uusi sõpru.

Kõigele sellele lisaks õpite iseennast paremini tundma ja oskate endast rohkem hoolida. Olete

nüüd juba koolilapsed ja teate, et saiakeste asemel on palju targem süüa maitsvat koolitoitu ja sinna kõrvale piima ning koolileiba. Ka oskate te liikumisest rõõmu tunda. Nii olete palju tervemad, õppimine läheb lususamalt ja saate koos uute sõpradega palju põnevat ette võtta.

Tahan ütelda head sõnad esimesel koolipäeval kaasa ka kõigile teile, kelle jaoks tänane koolimine on teine, viies, kümnes, viieteistkümmes või veelgi arvukam. Tarkuse kogumine on väga tähtis töö, see nõuab aega ja pühendumist. Soovin jõudu ja jaksu kõigile teile, kes te olete asunud uuesti koolipinki, kuigi vahe eelmise õppimisajaga võib olla pikaks veninud. Elukestev õpe on Eesti märksõna ning uued

teadmised aitavad leida paremini just teile meeldiva ja sobiva koha elus.

Sotsiaalministeeriumis on ilus tava anda esimese kuni kuuenda klassi laste vanematele vaba päev, et uue kooliaasta algust koos perega tähistada. Hea algus annab positiivse tooni tervele kooliaastale.

Head koolitee alustajad, kõik kooliteelised, õpetajad ja lapsevanemad! Soovin teile kõigile ilusat esimest koolipäeva ning loodan, et kõik kooliaasta päevad on sama rõõmsad ja särasilmised kui seda on esimene!

*Teie sotsiaalminister
Maret Maripuu*

Toimetaja veerg

Annikka Aasa

Rakke Kaja toimetaja

Mõned nädalad veel ja juba ongi sügis oma auväärse kohal, kuigi, kui aus olla, siis sügishõngu on tunda juba praegugi. Õhtud on külmad ja hommikud hallid. Hoolimata sellest hallusest, on õhus tunda erilist. Erilisust just mitmest küljest. Koolimajades kostab laste naeru, remonditud klassiruumid on värvisäras. Nendes hetkedes on erilisus.

Esimesel koolipäeval taob süda nii meeletu kiirusega. Põsed õhetavad ja peopesad on niisked, kui ulatad käe õpetajale tervituseks pihku. Kas pole see siis eriline?

Eriline aeg on see ka teistele õpilastele, kes pole suve jooksul kokku juhtunud ja on tulvil rääkimata suveseiklusi.

Eriline aeg on see ka õpetajatele, kes on valmis alustama uut teadmiste jagamise aega.

Eriline aeg on see ka vanematele, eriti neile, kel astub laps sel aastal esmakordselt üle koolimaja läve. Kuulun ju minagi nende närveerivate ja kartusi täis vanemate hulka. Miks karta nii ilusat hetke? Eks ikka selleks, et tahad ju, et sinu võsukesel hakkaks hästi minema. Ja tegelikult ju lähebki, lihtsalt sinu vanemlik armastus on see, mis paneb sind ehk veel rohkem muretsema kui koolilast ennast. Püüan minagi sisendada endale, et mis saab nüüd nii kardinaalselt muutuda, kuhu kaob see hea ja usaldusväärne laps, kes on siiani kõigega hakkama saanud. Ta jääb ju alles ja hakkab järjest enam arenema, küpsema ja täiskasvanulikumaks muutuma. Äkki ongi see hirm, et temast on saanud nüüd suurem inimene, tema lapsepõlv on justkui läbi saanud, temast on saanud koolilaps. Tegelikult on see ikka väga tore tunne. Näed enda kõrval arutlevat, küsivat ja teada tahtvat inimest, kellest saab väga edukas kooliõpilane. Meie kohus on nüüd olla tema kõrval, teda toetada ja peamine - kuulata alati ära. Kogu lapse ja lapsevanema vaheline usaldus ja mõistmine seisnebki teineteise kuulamisel ja toetamisel.

Jõudu teile, vanemad, ja saage hirmudest priiks, et võiks koos nautida taas algklassi astumist! Tuleb ju meilgi see haridusaste uuesti omandada.

*Tarkus tuleb tasapisi,
aga kannab vilja,
tarkust tragilt taga nõuda
pole liiga hilja.*

Selliseid sõnu lausutakse ikka sügisel, kui algamas kool ja lasteaed. Nagu eelnevatelgi aastatel, alustame ootusärevalt ka seda õppeaastat. Vastremonditud koolilaste rühmas hakkab tarkust taga nõudma 7 poissi ja 6 tüdrukut. Tarkust jagavad neile seal õpetaja Helle Lillemets ja õpetaja abi Viivi Tepp.

Lasteaia nimekirja on saanud 58 last, kellest kaks on järjekorras, oodates koha vabanemist.

Rõõmu teeb see, et nüüdseks on lasteaial kõik uued aknad ja välisused. Mudilastel saab talvel

olema palju soojem ning keskkond, kus nii täiskasvanud kui lapsed enamuse aja oma päevast veedavad, muutub iga aastaga aina kenamaks ja töötingimused paremaks. Suured tänud vallale!

Rakke lasteaed tänab Fungi-Farmi OÜ-d ja vendasid Jaanseneid, kelle abiga said mullaga ära täidetud vanad liivakastikohad. Samuti tänud abi eest Jaan Oitmaale ja Jaan Salusele, aitasisid eemaldada liivakasti ääred.

Nüüd võib sügis alata ja kõikidele esimese klassi jutsudele, kes kevadel lasteaiast lahkusid, soovin ilusat kooliaega!

*Anu Kangur
Rakke lasteaia Leevike juhataja*

Liigvallas oli küla ja kooli kokkutulek

Igäühel meist on oma kodu!

*Külalapse pesapaik -
eemalt paistev kesalaik.*

*Kuigi sealt ehk ära ihkab,
ikka käima tulla tihkab!*

*Mis ka elus juhtuks -
läbi ilma saadab teelist,
siin päikse all üks püha paik
hele lapsepõlvelaik!*

Mida ütleb võõrale see põllukivi, see kuuske rivi, see kaardikepiotsatäis maad?

Mis seal siis on: üks tamm, üks kustumas jõgi, väsinud maja, katkine trepp, rohtunud aed, põllud, kaugenev mets, taas ärkamas punase katusega mõis - kõik, kõik ... SEE OLI MU KODU.

Nõnda mõtiskles mõnigi 25. augustil Liigvalla mõisa pargi põliste puude alla tulija.

1980. ja 1983. aastal toimusid aastaid tagasi ukسد sulgenud Liigvalla Algkooli kooliskäinute kokkutulekud. Kooli eelkäija avas ukسد 1933. aastal. Seekordse küla ja kooli kokkutuleku mõtte algatajaks oli Maie Pärn. Tema väsimatud abilised korraldamisel olid Viivi ja Ülo Koor, Raul Avi, Saima Kivivälja ja Ilona Aava.

Kokkutuleku avas Rakke vallavanem Andrus Blok, avaldades heameelt kokkutulnute rohkuse üle ja tänu korraldajatele. Seejärel esitasid Koeru Huviteatri näitlejad Mattias-Johann Eiseni näitemängu „Alkoholi õnnistus“. Selle eest, et kogu see rahvas tantsupõrandale tuua, hoolitsesid tublid pillimehed Anti ja Kalev.

Tulijaid oli lähedalt ja kaugel. Oli mõistatamist ja

suurt äratundmisrõõmu! Kes kohtus üle pikkade aastate lapsepõlve mängukaaslasega, kes kohtas klassivendaõde, kes kaastöötajat „Tuleviku“ kolhoosi päevilt. Heietati mälestusi aegadest ja käikudest kust tuldi, kuhu mindi, mida üheskoos ära tehti!

Kokku tuli 174 inimest, mis on suurepärase sündmus ühe väikese küla ajaloo.

Korraldajad pidasid kingitusega meele kõiki üle 75-aastaseid kohaletulnuid. Tänulikeks kingitusesaajateks olid Edith Latt, Hilja Pitk, Velli Kullerkupp, Aino Vatsel, Asta Liivak, Ester K

Imbi Laast. Ekakim kõigist oli Olav Laast, kes samal päeval tähistas oma 82. sünnipäeva. Huviga kuulati tema meenutusi oma vanematest, oli tema isa ju Liigvalla mõisa valitseja poeg. Noorim osaleja oli vaid 4-kuune.

Täidetud küsitluslehtedelt võis lugeda ainult kiitvaid hinnanguid selle kokkusaamise kohta. 1942/47. aastal Liigvallas elanud Reet Kernik (Polli) tähendas, et „Liigvallas on tema lapsepõlve suurem mängumaa“ ja Viivi Polli lisis „Minu juured on siin...“

Ankeedivastustest võis välja lugeda soovi kohtuda kindlasti 25 aasta järel. Kohalviibijate arvates võiks see teoks saada juba 3 aasta pärast. Seltsis tegutsedes küla elab. Kõik see on selleks, et ei katkeks järjepidevus küla kultuuriloos.

Kohalolijate ja korraldajate suurim tänu kuulub Rakke vallavanem Andrus Blokile, ilma kelleta ei oleks see kokkusaamine sellisel õnnestunud moel teoks saanud.

Korraldajate palvel üles tähendanud aastatel 1966-1975 Liigvalla raamatukogu juhataja Aime Kinnep.

Vabadusristipäeva õnnistasid vihm ja päikesepaiste

18. augustil peeti Rakkes üleriigilist XXVIII vabadusristi aastapäeva, meenutamaks Vabadussõjas langenuid ja selleks, et tuua rahvani isamaaarmastust.

Mälestuspärjad asetati kolonel Richard Tombergi mälestuskivi juurde Mõisamaal ning Külmojade memoriaalile Sallas (foto).

VILLU HUGO JAAN KARL VELLO

Rakke noored skaudid ja gaidid on, hoolimata vihmast, ennast auvalvesse seadnud. Rõngu puhkpilli helide saatel heiskavad Rakke vallavanem Andrus Blok ja Margus Voika lipu - n aeg ajaloomeenutusteks.

Kahjuks on kõik Vabadussõja kangelased manalateel, kuid läbi Rakke koduloouuriija Antti Ilometsa ning Tartu Ülikooli Eesti ajaloo õppetooli dotsendi Ago Pajuri jõudsid verised, kuid võidukad teod rahvani.

Antti Ilometsa kogutud ajaloo faktides meenutati kuidas meie valla mehed valmistusid kodumaa kaitseks. 1918. a novembris loodi Koeru kihelkonnas Liigvalla vallas Kaitseliidu rühm, kuhu astus 114 meest. Kuna relvad olid Landeswehri sakslased kõik ära korjanud, oli meestel kokku vaid 10 püssi. Õppusi, mida esialgu korraldas Kaitseliit, tehti kaks korda nädalas.

20. detsembril saadeti punaste pealetungi kartuses Liigvalda kaitseliitlasi juurde teistest Koeru kihelkonna rühmadest.

22. detsembri varahommikuks, kui Rakkesse jõudsid enamlased, olid kaitseliitlased sealt lahkunud.

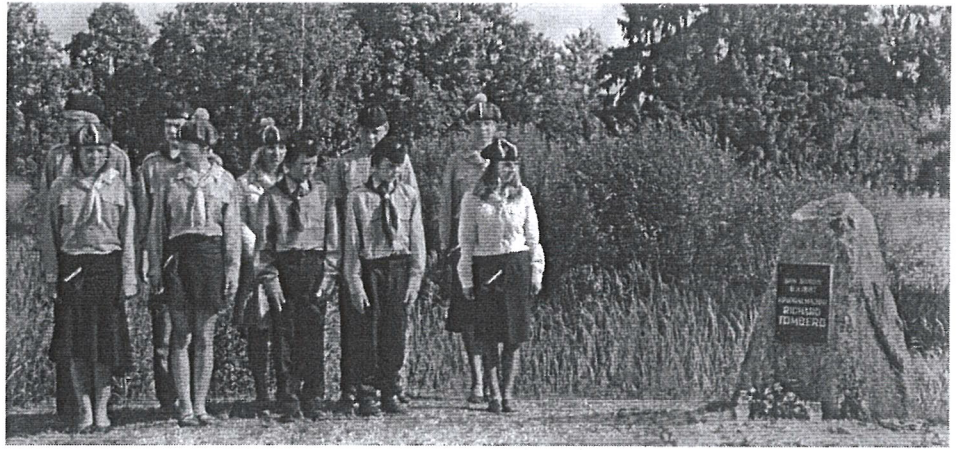
23. detsembril jõudsid punased Liigvalda, Piilusse ja Preedisse. Rakke kaitseliitlased taganesid koos teistega 5. jaanuarini.

7. jaanuaril andis sõjavägede ülemjuhataja Johan Laidoner käsu alustada pealetungi kõikidel rinnetel. 10. jaanuaril oli tagasi võidetud Koeru ja Puhmu, 11. jaanuaril Liigvalla.

Vabadusristi päevi on peetud juba alates 1929. aastast Eesti eri paikades, mis on seotud Vabadussõja lahingutega. Vabadusristi päeva traditsioon taastati Mustametsa Muinsuskaitseklubi ja Vabadussõja Mälestiste Hoidmise Seltsi esimehe Enn Voika eestvedamisel 1988. aastal, et austada oma kangelasi, kes Vabadussõjas Eestile vabaduse töid.

Miks just sel korral Rakkes?

Rakke vald on aktiivselt oma noortega kaasa löönud eelnevatel Vabadusristi päevadel ja Tartu rahu üritustel. Selline lugupidamine ja patriotismi väärtustamine olid need omadused, mis paelusid peakorraldajat Enn Voikat pidama Rakke valda vääriliseks paigaks, kus 28. Vabadusristi päev korraldada.

Kas plaanid kandsid vilja?

Vallavanem Andrus Blok on päevaga rahul - mis plaanitud, läks korda. Ainus mis meeleolu rikkus, oli ilm, kuid selle vastu me ei saa. Kohale tulid need, kellele läheb korda mälestus Vabadussõjast ja kes peavad kalliks kangelasi, kellele on annetatud Vabadusrist.

Vallavanem leiab, et tänases taasiseseisvunud Eestis on hakatud unustama, millise hinnaga selline vabadus meieni on jõudnud.

Ka peakorraldaja Enn Voika jäi Vabadusristi päevaga rahule, kuigi rahvast oli vähevõitu.

Kohalolekuga austas päeva kolonel Richard Tombergi poeg Ilo. Kahjuks ei saanud üritusel osaleda ka üks Vabadusristi päeva patroone president Arnold Rüütel, kes edastas küll oma parimad soovid päeva kordaminekuks.

Mälestuseks mälestusrist

Vabadusriste on annetatud üle 3000, neid on väärinud nii eestlased kui välismaalased, linnad kui ka organisatsioonid. Omal ajal tunnustati Vabadusristidega ka kahte naist, kellest üks võitles lahingus ja teine oli med-õde. Sel aastal tunnustati Vabadussõja mälestusristiga ka Andrus Blokki tema osutatud abi eest selliste päevade korraldamisel.

Vallavanema sooviks on, et meie inimestes oleks rohkem kodumaa patriotismi, et mõistaksime ja hindaksime ega unustaks seda, mida meie isaisad on meile kätte võitnud. Taasiseseisvumine tuli ju meile ilma ühegi veretilgata.

Päeva muutsid meeleolukaks Rakke valla tantsijad ja lauljad, Simuna line-tantsijad ja külalised Läti sõprusvallast. Muusikalist meelelahutust pakkus suupillikuningas Karl Madis.

Välja oli pandud Võrumaa Kuperjanovi üksikjalaväepataljonist toodud sõjatehnika, mida noored uudistamas käisid. „Sõjatehnika vastu on huvi ennekõike noortel poistel, kellele ootab ees sõjavägi, kus sellise tehnikaga kokku puututakse,“ tunneb vallavanem rõõmu.

Järgmise Vabadusristi päeva korraldamiseks on kaalukausil kolm kohta. Kas kohtuda Pärnu linnas, Tartu linnas või Ülenurme vallas, eks seda näitab aeg.

Fotol peakorraldaja Enn Voika tänusõnad Andrus Blokile

Tänuavaldus

Rakke Vallavalitsus, Mustametsa Muinsuskaitse Klubi ja Vabadussõja Mälestiste Hoidmise Selts tänavad Vabadusristi päevast osavõtnuid, esinejaid, korraldajaid ja kõiki abimehi kes olid Vabadusristi päeva sisustamisega seotud ja altasid igati kaasa selle tähtsa päeva kordaminekull!